

FANAMBARANA

28 septambra - Andro iraisam-pirenen'ny Zo hisitraka torohay sy vaovao

Toeran'ny asan-gazety sy ny Haino Vaky Jery : tsy azo hiodivirana indray ny kirizy

Tato anatin'ny taona maro izay dia tsy nitsahatra niteraka korontana teo amin'ny sehatry ny asa fanaovan-gazety ny resaka fifidianana ny mpikambana ao amin'ny Holafitry ny Mpanao Gazety na ny Ordre des Journalistes de Madagascar (OJM). Indrisy, toy ny mahazatra dia miteraka disadisa hatrany ny momba ny Kaomisiana mikarakara ny fifidianana sy ny Kaomisiana misahana ny fizarana ny karatra maha-mpanao gazety matihanina. Ary toy ny mahazatra, melohin'ny mpanao gazety sasany maniry hanao ampihimamba ny Holafitra ny Minisiteran'ny Serasera sy ny Kolontsaina, ka hampandany amin'ny fomba rehetra ny mpilatsaka ho fidina izay mifandray tendro politika aminy.

Azo antoka fa tsy hitondra fitoniana ihany koa amin'ity indray mitoraka ity ny fanovana natao eo amin'ny fomba fifidianana ka hiteraka korontana indray eo amin'ity sehatr'asa ity izay lazaina ombieny ombieny fa « asa masina » kanefa toa miha-tsinontsinoavin'ny olona sy mihavery hasina, indrindra rehefa samy mihevitra ny besinimaro fa afaka manao gazety daholo, na manao metimety kokoa noho ny mpanao gazety aza, nohon'ny firoboroboan'ny tambajotra sosialy. Tsy azo lavina ny fitsabahan'ny politika be loatra eo amin'ny asa fanaovan-gazety sy ny Haino vaky jery : ankehitriny, mpanao politika avokoa ny tompon'ireo Haino Vaky Jery sy Gazety lehibe indrindra eto Madagasikara.

Ny fanapahan-kevitra izay mitaky fa tokony hanana lisitra mpilatsaka ho fidina miisa 93 (filoha lefitra, mpanolotsaina, mpisolotoerana,... isaky ny faritra) ny kandida ho filoha tsirairay, sy ny fitakiana antoka ara-bola isaky ny mpilatsaka ho fidina tsirairay avy (tombanana ho sahabo 10 tapitrisa ariary ny totalibeny isaky ny kandida) dia azo raisina ho toy ny fanimbazimbana ny zon'ny mpanao gazety, sakana amin'ny fampitoviana tantana ny kandida rehetra ary fampiasana ny OJM ho fitaovana politika. Manginy fotsiny, ahoana ny resaka fampandehanan-draharaha raha tsy ilaza afa-tsy ny fanatanterahana ny Fivoriambe (Assemblée Générale) ? Ary ny momba ireo

ONG ILONTSERA- Adresse : Lot près VS 124 Miandrivo Ambanidia, Antananarivo 101
Tel : +(261)34 01 689 01/+(261)34 04 273 18
E-mail : mediamattersm@gmail.com
Site web : www.ilontsera.mg
Facebook : ilontsera

mpianatrasa ? Ho an'ny Minisitera « mpiahy » dia noraisina io fanapahan-kevitra io mba hanamafisana ny fitsinjaram-pahefana.

Saingy tokony tsy hadino fa ny tsy fahampian'ny hoenti-manana, ny karama tsizariary sy ny fahasihanana ara-bola samihafa, ary indrindra ny firafitry ny fandrakofan'ny Haino Vaky Jery manerana ny Nosy iray manontolo dia hampisy ny mizàna tsindrian'ila sy fanomezan-danja manokana ny mpilatsaka ho fidina iray na sasantsasany, ireo izay manam-bola sy manan-katao ara-politika ary afaka manana mpanao gazety maro be eraky ny faritra. Fehiny, tsy maintsy hiteraka disadisa eo amin'ity resaka fifidianana ny biraon'ny OJM ity ny fampanjakana ny resabola sy politika ka hampiditra indray anaty kizo lalina ny asa fanaovan-gazety sy ny voka-dratsy rehetra mety ho haterak'izany.

Nohon'ny fanaovana ho fitaovana politika mihoam-pampana ny Haino Vaky Jery sy ny tsy fisian'ny Haino Vaky Jery tsy manana fironana politika dia fotoana ary izao ametrahampanontaniana mikasika ny tena tokony ho anjara andraikitry ny Haino Vaky Jerim-pirenena, tena miasa ho an'ny olom-pirenena, ny olom-pirenena rehetra tsy ankanavaka izay manan-jo mitovy hisitraka vaovao maroloko, marolafy ary tsy mitanila. Ny Haino Vaky Jerim-pirenena ihany koa no afaka ary tokony hiantoka ny zo politikan'ny mpanohitra izay voafaritra mazava ao anaty Lalàmpanorenana. Saingy raha mbola feon-dakolosy tokana hatrany no re sy hita eny amin'ireny Haino Vaky Jerim-pirenena ireny dia tsy maintsy mbola hiharan'ny herisetra ara-politika foana izy ireny, ary ireo mpiasa izay tsy voasariky ny politika dia ho mpanatanteraka ny baiko politikan'ny fitondrana mifanesy fotsiny hatrany. Ireo mpanao gazety miasa amin'ny tsy miankina moa mazàna dia zary ho mpitondra teny ara-politika sy ara-barotry ny mpampiasa azy sisa.

Manoloana izany rehetra izany, kobakam-bava fotsiny ihany ny resaka zo ahafahana misitraka malalaka torohay sy vaovao, ny zo sy adidin'ny mpanao gazety hamoaka vaovao, ny zo haneho hevitra an-kalalahana sy ny fanajana ny etika sy deontolojia satria ny fanasivanan-tena (autocensure) sy ny avotr'aina (instinct de survie) sisa no manjaka. « Zo hahafantatra : fanorenana tsaratsara kokoa amin'ny alalan'ny fahazoana misitraka torohay sy vaovao », io no teny filamatin'ny UNESCO amin'ity taona ity enti-manamarika ny Andro iraisam-pirenena hanamarihana ny zo hisitraka torohay sy vaovao ity. Saingy raha ny zava-misy aloha dia mbola ho « lavitry ny afo ny kitay », hoy ny fitenenana.

Noho izany, ILONTSERA amin'ny maha Ivo-Toeram-pandalinana ny tontolon'ny serasera azy, sy ny CRAAD-OI dia misintona ny sain'ny rehetra misehatra amin'ny tontolon'ny Haino Vaky Jery manoloana ny firongatry ny herisetra marolafy indrindra amin'ny fomba fiteny sy fanehoan-kevitra hita eny amin'ny tambajotra sosialy sy Haino Vaky Jery mahazatra ao anatin'izao vanimpotoana mampamaivay ny politika izao ka mampirohirohy saina ny vahoaka tsy mandady harona. Ilontsera dia manameloka ny fanaovana ny olom-pirenena ho toy ny « omby mijery florà » fotsiny

ONG ILONTSERA- Adresse : Lot près VS 124 Miandrivo Ambanidia, Antananarivo 101
Tel : +(261)34 01 689 01/+(261)34 04 273 18
E-mail : mediamattersm@gmail.com
Site web : www.ilontsera.mg
Facebook : ilontsera